

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอวังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันจันทร์ที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ ของศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ของศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ของศาสนาอิสลาม

หลักการของมนุษย์วันเสาร์วันอาทิตย์เป็นวันหยุดทำงานของข้าราชการ
วันจันทร์อังคารพุธพฤหัสบดีเป็นงานทำงานของข้าราชการทุก ๆ ประเทศ

หลักการในการประพฤติการปฏิบัติเพื่อเอาธรรมนุญนำชีวิต ปัจจุบันนี้
โลกนี้มีประเทศอยู่ทั้งหมด ๑๙๕ ประเทศ มีประชากรของโลกอยู่แปดพันกว่าล้านคน
การปกครองประเทศทุก ๆ ประเทศเอาธรรมนุญนำชีวิต

เอาธรรมนุญเป็นพื้นฐานในปกครอง ธรรมนุญได้แก่ธรรมะ ธรรมนุญไม่ใช่
นิติบุคคลตัวตน ธรรมนุญคือธรรมะ ยกเลิกตัวตน ยกเลิกเขายกเลิกเรา เป็นธรรม
เป็นธรรมนุญ ไม่เอาเราไม่เอาเค้า ให้เอาธรรมเอาธรรมนุญรัฐธรรมนุญ

เราทุกคนเกิดมาต้องพากันมารู้มาเข้าใจ ชีวิตของเราต้องก้าวไปด้วยธรรม
ด้วยธรรมนุญ ธรรมนุญเป็นการเดินทางชีวิต เป็นมรรคเป็นอริยมรรค เราทั้งหลาย
ต้องมีปัญญาสัมมาทิฐิ มีความเห็นที่ถูกต้อง เข้าใจถูกต้อง ปฏิบัติถูกต้อง
เพื่อเอาธรรมนุญนำชีวิต

เราจะไปทำอะไรตามอหยาศัยไม่ได้ ต้องทำตามธรรมนุญรัฐธรรมนุญ ปัจจุบันเป็นการประพฤติการปฏิบัติของเรา ปัจจุบันนี้ถึงเป็นวาระแห่งชาติในการประพฤติการปฏิบัติ กายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีพเป็นวาระแห่งชาติ

การประพฤติการปฏิบัตินี้มันเป็นกรรม มันเป็นกฎของกรรม แล้วก็มันเป็นผลของกรรม ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี

การกระทำหรือว่ากรรมถึงเป็นพื้นเป็นฐานที่เราได้ยืนยันว่ากรรมฐานนะ การกระทำของเราทั้งกายทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาทมันจะเป็นกรรม มันจะเป็นฐานของกรรม ปัจจุบันถึงเป็นวาระแห่งชาติ

พวกเราทั้งหลายต้องพากันเข้าใจ ถ้าเราไม่เข้าใจแล้วจะปฏิบัติไม่ถูกต้อง การเรียนการศึกษานี้ก็เพื่อความเข้าใจ เมื่อเข้าใจแล้วมันจะไม่ลืม เพราะมันเข้าใจ เราเข้าใจแล้วเราจะไม่ลืม เมื่อเราเข้าใจแล้วจะมองเห็นกระบวนการ มองเห็นวงจร เห็นกรรมเห็นกฎแห่งกรรมเห็นผลของกรรม มันจะรู้จักเรื่องอดีต รู้จักปัจจุบัน รู้จักอนาคต เพราะมันรู้เข้าใจเรื่องธรรมเรื่องผลของกรรมเรื่องกฎแห่งกรรม

ที่พระสารีบุตรในฟังธรรมครั้งแรกจากพระอัสสชิ พระอัสสชิได้บอกกับพระสารีบุตรว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่าธรรมทั้งหลายทั้งปวงนั้นเกิดจากเหตุ เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี

พระสารีบุตรผู้บำเพ็ญสาวกบารมีมาเป็นเวลายาวนานเข้าใจเรื่องเหตุเรื่องปัจจัย เรื่องกระบวนการได้บรรลุธรรม คือเข้าใจเรื่องกรรม เรื่องกฎแห่งกรรม เรื่องผลของกรรม เป็นพระอริยเจ้าเบื้องต้น คือพระโสดาบัน

ผู้ที่จะเป็นพระอริยเจ้าทั้งหลายตั้งแต่พระโสดาบันไปถึงพระอรหันต์ชีนาสพ
ทุก ๆ ท่านถึงมีความรู้ความเข้าใจเรื่องอริยสัจสี่ เรื่องเหตุเรื่องปัจจัย เรื่องกระบวนการ
ของกรรมกฎแห่งกรรมผลของกรรม มีความรู้มีความเข้าใจ ความรู้ความเข้าใจอย่างนี้
มันจะไม่ลืม เพราะมันเข้าใจ ไม่เหมือนความจำ ความจำนั้นมันลืม ความเข้าใจนี้ไม่ลืม

เราทั้งหลายถึงมารู้เรื่องของกรรมรู้กฎแห่งกรรมรู้ผลของกรรม เพื่อมาเอาธรรม
นำชีวิต เอาธรรมนำชีวิต เอาอริยมรรคนำชีวิต ทั้งกายทั้งวาจาทั้งใจ
ทั้งกิริยามารยาททั้งอาชีพ เพื่อเป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญา
ที่ประกอบด้วยความดี ด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจ

เราทั้งหลายต้องมามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ
เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ สมบูรณ์หรือว่าเกิดความอุดมสมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ

เราทั้งหลายต้องมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ ให้เป็นหนึ่งในเอกัคคตา
ในปัจจุบัน ปัจจุบันนี้เป็นวาระแห่งชาติ เราต้องทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์
สมบูรณ์ทั้งความรู้ สมบูรณ์ด้วยการประพฤติการปฏิบัติเรียกว่าด้วยความรู้ทั้งวิชา
และจรณะ ต้องสมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ ต้องเน้นลงที่การประพฤติการปฏิบัติ
ในปัจจุบัน

เราทำงานก็ให้มีความสุขในการทำงาน ถ้าเราไม่มีความสุขในการทำงาน
การประพฤติการปฏิบัติมันยังไม่สมบูรณ์ แสดงถึงเรายังเป็นนิติบุคคลตัวตน
เราไม่มีความสุขในการทำงาน การทำงานเราต้องมีความสุขในการทำงาน
เราทำงานให้มีความสุขนะ

พระนิพพานคือความสมบูรณ์เป็นสัมมาทิฐิ ทั้งกายทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาท ทั้งอาชีวะ เป็นสัมมาทิฐิ เป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณ เป็นความสมบูรณ์ทั้งอรรถะ ทั้งพยัญชนะ เน้นที่ปัจจุบัน ปัจจุบันก็จะเป็นธรรมเป็นธรรมนุญเป็นรัฐธรรมนุญ

การประพฤติกการปฏิบัติอย่างนี้แหละมันจะยกเลิกสัญญาตญาณที่มันเป็น นิติบุคคลที่มันเป็นตัวเป็นตน มันเป็นเราเป็นเขาณะ มันจะยกเลิกสัญญาตญาณ ด้วยการทำงานที่เป็นงานที่เป็นบริสุทธิ์คุณ

ชีวิตของเรามันจะยกเลิกนิเวศทั้ง ๕ ยกเลิกอคติทั้ง ๔ มันจะยกเลิกความชอบ ความชัง ดีใจเสียใจ ชีวิตของเราจะได้มีแต่ปีติมีแต่ความสุขในการทำงานการเสียสละ เพราะปัจจุบันเราต้องมีความสุขในการทำงานในการเสียสละ เพื่อบริสุทธิ์คุณเพื่อความสมบูรณ์ เราทำอย่างนี้มันจะเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ มันจะทำที่สุดแห่งความไม่มีทุกข์

เรามาคิดดูดี ๆ นะ คิดดูดี ๆ ด้วยปัญญา เราทั้งหลายต้องมีความสงบและปัญญา ที่มันเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม เราคิดดูดี ๆ นะ เราอยากจะได้มากมันเป็นเรื่องความคิดนะ เราอยากจะได้บ่อยอันนี้เป็นเรื่องความคิด

ความไม่รู้ไม่เข้าใจเรื่องอริยสัจสี่ทำให้เราเป็นทุกข์

เราเป็นคนจนก็ทุกข์เพราะไม่มีสิ่งของไม่มีวัตถุ

เราเป็นคนรวยทุกข์เพราะไม่รู้จักพอ

สองคนนี้ก็มีความทุกข์พอ ๆ กันนั่นแหละ

เราทั้งหลายต้องมารู้หรือยั้งสี่ เราทั้งหลายจะได้รู้จักธรรมะ เราจะได้มีความสุขเรา
จะไม่ได้เผาตนเอง เราจะไม่ได้ออกนรกทั้งเป็น

เราทั้งหลายน่าจะพากันตกรนรกทั้งเป็นนะ ตกรนรกตั้งแต่ยังไม่ตาย คนหนึ่งเป็นทุกข์
เพราะไม่มี คนทุกข์เป็นทุกข์เพราะไม่รู้จักพอ

พระพุทธเจ้าท่านให้เรา รู้จักธรรม รู้จักสภาวะธรรม ให้เราทั้งหลายพากันมีปิติ
มีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติเอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนำชีวิต
มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เน้นที่ปัจจุบันด้วยปัญญา
สัมมาทิฐิหรือว่าปัญญาบริสุทธิ์คุณที่ยกเลิกตัวตน

เราเป็นมนุษย์เป็นผู้ที่ประเสริฐ ต้องเอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนำชีวิต

สมมติสังขจะในโลกนี้มีหลายล้านสมมตินะ ซี้ให้เห็นแง่มุมผิดถูกดีชั่ว ไม่ผิดไม่ถูก
ไม่ดีไม่ชั่ว เป็นกิจเป็นธรรมาภิบาลเป็นการประพฤติการปฏิบัติที่จะต้องทำ เป็นกิจที่ควรทำ
เป็นคุณเป็นประโยชน์ทั้งตนเองและส่วนรวม เป็นอกธรรมาภิบาล เป็นกิจที่ไม่ควรทำ

เราต้องรู้เข้าใจกิจที่ควรทำไม่ควรทำ เพื่อการประพฤติการปฏิบัติของเรา
จะได้เข้าถึงความสมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ

เราทั้งหลายต้องเห็นความสำคัญในการประพฤติการปฏิบัติ เมื่อมันผ่านไปแล้ว
มันเอากลับคืนมาไม่ได้ อย่างเมื่อวานนี้แหละ มันผ่านไปแล้วมันเอากลับคืนมาไม่ได้
อนาคตคือวันต่อไปก็ยังไม่ถึง ปัจจุบันถึงเป็นวาระสำคัญ เป็นวาระแห่งชาติของการ
ประพฤติการปฏิบัติ

การประพฤติการปฏิบัติถึงเป็นวาระแห่งชาติ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านกับพวกเราทั้งหลายว่า อย่าพากันไปเพลิดเพลिनอย่าพากันไปประมาท ต้องมีปิติ มีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

เพราะเราทุกคนนะไม่มีใครจะเหนือกรรมเหนือกฎแห่งกรรมได้

เพราะทุกสิ่งทุกอย่างนั้นมันคือเหตุคือปัจจัย ไม่ใช่ชนิดบุคคลไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นคือเหตุคือปัจจัย

เราทั้งหลายต้องมารู้มาเข้าใจ เอาสมมติสัจจะทั้งหลายมาประพจน์มาปฏิบัติ ปัจจุบันเราต้องรู้เข้าใจ เห็นภัยในความเสียหาย ในความประมาทของเรา ให้รู้จักคุณ รู้จักประโยชน์ของพระธรรมของพระวินัย พระธรรมพระวินัยที่เป็นยานที่จะให้ พวกเราก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องเข้าสู่ยาน เข้าสู่การประพฤติการปฏิบัติ เราจะเดินทางไกล ก็ต้องอาศัยป्लीแข็งทั้งสองข้างของเราก้าวไป

มนุษย์สมัยใหม่ก็อาศัยรถอาศัยเครื่องบินไปทางบกทางอากาศ ถ้าทางน้ำ ทางทะเลทางมหาสมุทรก็ต้องอาศัยเรือเรือใหญ่ พระธรรมพระวินัยธรรมนุญ รัฐธรรมนุญนี้เป็นยานให้พวกเราทำให้พวกเราเข้าใจ มองเห็นคุณเห็นประโยชน์ในพระธรรมพระวินัย

เราทั้งหลายต้องรู้ต้องเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้เข้าใจเราจะไม่เห็นความสำคัญในพระธรรมพระวินัยในการประพฤติการปฏิบัติ เราต้องรู้เข้าใจ

รูปทั้งหลายนั้นมันไม่จบนะ เสียงทั้งหลายมันไม่จบ กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
ธรรมารมณ์ทั้งหลายมันไม่จบนะ

เราต้องรู้เข้าใจในกรรมในกฎแห่งกรรมในผลของกรรม

เราทั้งหลายต้องรู้กรรมเก่าแล้วก็รู้กรรมใหม่ สองอย่างนี้มันจะเป็นกระบวนการ
ติดต่อกันเนื่องเป็นวงกลมเป็นสังสารวัฏ

พระธรรมพระวินัยธรรมนุญรัฐธรรมนุญนี้มันจะหยุดด้วยความรู้ความเข้าใจ
เข้าสู่ภาคประพัตติภาคปฏิบัติ ถ้าเราติดเราหลงเราก็เข้าสู่ภาคบำบัดนะ

คนเค้าติดเหล้าติดเบียร์ติดสิ่งเสพติดต่าง ๆ เค้าก็ต้องเข้าสู่ภาคบำบัด
คนเข้าใจแล้วเค้าก็เข้าสู่ภาคปฏิบัติ

เราทั้งหลายก็ต้องรู้เรื่องการประพัตติการปฏิบัติแล้วก็รู้เรื่องภาคบำบัด
เราทั้งหลายต้องพากันเข้าใจ นี่อาศัยใครไม่ได้อาศัยความรู้ความเข้าใจ
อาศัยการประพัตติการปฏิบัติของเราเอง พระธรรมพระวินัยถึงเป็นยานเพื่อจะหยุด
สัญชาติญาณ

เราทั้งหลายต้องเข้าสู่หลักการเข้าสู่การประพัตติการปฏิบัติ

คนรุ่นใหม่คนสมัยใหม่นี้ไม่รู้ไม่เข้าใจนะ ให้ถือว่าเป็นคนสมัยใหม่ก็แล้วกัน
เพราะถือว่าเป็นเรื่องของปัจจุบันธรรม

ธรรมะมันต้องเป็นของคนสมัยใหม่ คนสมัยปัจจุบันนี้ ไม่ใช่เรื่องของคนโบราณ
เพราะคนโบราณเค้าตายไปแล้วเค้าลาละสังขารไปแล้ว คนรุ่นใหม่คนสมัยใหม่ต้องรู้
เข้าใจในเรื่องเหตุเรื่องปัจจัย เพื่อเราจะได้เข้าสู่วาระแห่งการประพัตติการปฏิบัติ

ถ้าเราไม่รู้เข้าใจ เราก็ไปตามสัญชาตญาณ สัญชาตญาณนะมันเป็นภาษาบาลี ถ้าภาษาไทยภาษาลาวเค้าเรียกว่ามันเป็นไปตามความหลงนะ ความหลงก็หมายถึง ตัวตน ตัวตนนั้นไม่ใช่ธรรมะนะ มันเป็นนิติบุคคล

เรามีตัวตนเมื่อไหร่เราก็มีความทุกข์ ที่เราเอาธาตุทั้งสี่ เอาขันธทั้งห้า เอาอายตนะ ทั้งหกมาเป็นตัวเรา มาเป็นตัวเป็นตน พวกเราทั้งหลายก็เป็นทุกข์ เพราะเรามีทุกข์ เพราะเรามีตัวมีตน เราต้องรู้ว่าธาตุทั้งสี่ขันธทั้งห้าอายตนะทั้งหกมันเป็นเหตุ เป็นปัจจัย มันเป็นกรรมเป็นกฎแห่งกรรมเป็นผลของกรรม ให้พวกเราทั้งหลายนั้น เวียนว่ายตายเกิด

เราทั้งหลายต้องมารู้จักกรรมเก่าของพวกเราทั้งหลาย เราทั้งจะได้หยุดกรรมเก่า ด้วยความรู้ความเข้าใจ เราเอาพระธรรมเอาพระวินัยเอาธรรมนุญเอารัฐธรรมนุญ มากยกเลิกตัวตน

คนรุ่นใหม่สมัยใหม่ไม่เข้าใจ พวกหนุ่มสาวในวัยทำงานพากันหนีจากบ้านปลัดถิ่น ไปทำงานในที่อื่น ไปหากินไปหาทำงานที่อื่น เพราะคนรุ่นใหม่สมัยใหม่เค้าไม่เข้าใจ ในธรรมในสภาวะธรรม เดียวนี้ปัจจุบันนี้ก็มีแต่คนแก่มีแต่คนพิการที่พากันอยู่บ้าน เพราะคนหนุ่มสาววัยทำงานเค้าพากันหนีจากบ้าน ไปหาทำงานในที่อื่น เค้าไม่รู้ไม่ เข้าใจในการดำเนินชีวิตที่ประเสริฐ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เพื่อยกเลิกความไม่รู้ความไม่ เข้าใจ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงเศรษฐกิจเพียงพอ เราจะได้มีความสงบมีปัญญาไปพร้อม ๆ กัน

ถ้าเรามีปัญญา ถ้าเราไม่มีความสงบนั้นมันใช้ได้มีัย มันใช้ไม่ได้

ความสงบกับปัญญาต้องไปพร้อม ๆ กัน ศีลกับปัญญาถึงไปพร้อม ๆ กัน
สมาธิกับปัญญาถึงไปพร้อม ๆ กัน มันถึงจะเป็นสมณะเป็นวิปัสสนา รู้จักการประพฤติก
การปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจเราก็จะมีความฟุ้งซ่านมีความไม่สงบ
เราจะไม่ได้อยู่กับความสงบไม่ได้อยู่กับปัญญา เราจะพากันอยู่แต่กับความหลง
ความฟุ้งซ่าน เราจะไม่ได้อยู่กับความสงบกับปัญญา ทุกคนก็จะอยู่กับความหลงอยู่กับ
ความฟุ้งซ่าน

มนุษย์สมัยใหม่นี้จะเอาความหลงความฟุ้งซ่านนำชีวิตนี้ไม่ได้นะ เพราะความหลง
ความฟุ้งซ่านเค้าเรียกว่ามันเป็นความไม่สงบ ความไม่สงบเค้าเรียกว่ามันเป็นการ
พลัดถิ่นนะ ความไม่มีสตินะคือความไม่สงบ ความไม่สงบมันเป็นความหลง

เราทั้งหลายต้องมาหยุดความหลงของตัวเอง สัมมาสมาธิคือความสงบอยู่กับเนื้อ
กับตัวอยู่กับการทำงาน การทำงานนะเรามีความสุขกับสิ่งภายนอก เมื่อเราไม่ได้
ทำงานภายนอกเราก็มีความสงบอยู่กับภายใน

เราทั้งหลายต้องยกเลิกสิ่งภายนอก มาอยู่กับความสงบ เพื่อความสมดุลระหว่าง
การทำงานกับการพักผ่อน เพราะธรรมชาติมันพอดี ธรรมชาติเค้าให้เราพักผ่อนเวลา
กลางคืน เวลากลางวันให้เราทำงาน ธรรมชาติมันพอดีมันลงตัว

นี่พวกเราทั้งหลายจะเอาแต่ความฟุ้งซ่าน เอาแต่ความหลงนำชีวิต
มองไปทางซ้ายทางขวาทางหน้าทางหลังมีแต่คนฟุ้งซ่าน มีแต่เล่นโทรศัพท์ ไลน์
โทรศัพท์ ทั้งเด็กทั้งหนุ่มสาววัยกลางผู้แก่ผู้เฒ่าสมณะชีพรามณ์นะ ไม่รู้จักทำใจ
ให้สงบ เอาความฟุ้งซ่านนำชีวิต

เมื่อเราไม่ได้ทำการทํางาน เราก็ต้องรู้จักทำใจให้สงบ เพื่อเราจะได้อาอกซิเจนเข้าสู่ร่างกายของเรา อย่างเราทํางานเราก็มีปิติมีความสุขมีเอ็กคตาในการทํางาน เราก็มีความสุขในการทํางานภายนอก เมื่อเราไม่ได้ทํางานเราก็ควรจะอยู่กับความสงบ เพื่อจะได้เอาออกซิเจนเข้าสู่ร่างกาย เราจะได้เอาคาร์บอนไดออกไซด์เอาของเสียออกไปเอาความยึดมั่นถือมั่นเอาความหลงออกไป เราจะได้กลับมาหาความสงบกลับมาหาปัญญา ชีวิตของเราก็จะสมบูรณ์

มนุษย์เรานี้เค้าต้องพัฒนาตัวของมนุษย์เอง ให้มนุษย์มีความสุขสงบมีปัญญา ให้มนุษย์มีปัญญามีความสงบ นี่เป็นหลักการที่เป็นอุดมการณ์อุดมธรรม เป็นธรรม เป็นธรรมนุญเป็นรัฐธรรมนุญ

เราทั้งหลายพากันเน้นที่ตัวเรา ให้มีความสุขบให้เพียงพอ ให้มีปัญญาให้เพียงพอ

วันหนึ่งคืนหนึ่งนะ มนุษย์เราทั้งหลายนอนพักผ่อน ๖-๘ ชั่วโมง ต้องนอนพักผ่อนให้เพียงพอ ๖-๘ ชั่วโมง อย่าไปคอร์รัปชันเวลานอน

เวลาเราทํางานเราก็มีความสุขในการทํางาน อย่าไปคอร์รัปชันเวลาทํางาน เราไม่มีความสุขในการทํางานเป็นการคอร์รัปชันในการทํางานนะ

ทํางานต้องมีความสุข เรียบหนังสือต้องมีความสุข กายวาจาใจกิริยามารยาท ทั้งอาชีพนะ

ต้องเอาศีลเอาธรรมเอาธรรมนุญรัฐธรรมนุญนำชีวิต ธรรมชาตินั้นจะลงตัวไปพอดีนะ

เราทั้งหลายต้องรู้ร้อยสัจสี่อย่างนี้ เราทั้งหลายจะไม่ได้ไปตามสิ่งแวดล้อม

รู้เข้าใจเรื่องเหตุเรื่องผลเรื่องอริยสัจสี่เราทั้งหลายจะได้มีความสงบมีปัญญา เราทั้งหลายจะไม่ได้ฟุ้งซ่าน จะไม่ได้ผลัดถิ่น จะได้เป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม

เราทั้งหลายจะได้สงบอบอุ่นนะ จะได้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ

ทุก ๆ คนพากันทำอย่างนี้แหละ เน้นที่ตัวของเราเอง ธรรมชาติมันจะลงตัวกันพอดี ๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติการปฏิบัติ

คนรุ่นใหม่คนสมัยใหม่มีเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน ทำงานทั้งกะกลางวัน กะกลางคืน เพราะการพัฒนาวิทยาศาสตร์มันสว่างทั้งกลางวันกลางคืน ถึงอย่างไร มนุษย์เราก็ต้องพักผ่อน ๖-๘ ชั่วโมง ถ้าวันไหนมันรัดตัว ปฏิบัติเรายังไม่ถึง เราควบคุมตัวเองไม่ได้ เพราะสิ่งแวดล้อมมันมาตัดรอนอย่างน้อยเราก็นอนพักผ่อน ๖ ชั่วโมงนะ

มนุษย์พักผ่อน ๖ ชั่วโมง... ถ้าผู้ที่อยู่เมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานครอย่างนี้เป็นต้น ในปริมาณที่ส่วนรวมศูนย์สั่งการอยู่ที่นั่นเค้าไปรวมกันอยู่มาก อากาศไม่ดี ออกซิเจนไม่ดี ค่าพีเอ็มมันเสีย ก็ต้องนอนพักผ่อนมากกว่าผู้ที่อยู่ในต่างจังหวัด ในชนบทผู้ที่เค้าอยู่ในป่าในเขา ถึงจะพัฒนาโลกสมัยใหม่ติดแอร์ให้เย็น แต่ไอโซนมันมีน้อยก็ต้องพักผ่อนให้พอ

เราทุกคนต้องมีสัมมาทิฐิ มีความเห็นถูกต้องเข้าใจถูกต้องปฏิบัติถูกต้อง ให้เข้าใจ เรื่องการประพฤติการปฏิบัติ

ถ้าเรายกเลิกตัวตนนะ เอาธรรมนำชีวิตอยู่ที่ไหนที่นั่นก็สงบ อยู่ในปริมาณที่สงบ อยู่ในต่างจังหวัดก็สงบ อยู่ที่ไหนก็มีแต่ความสงบเพราะเรารู้เข้าใจ

เรามีปัญญา มีพุทธะ เรา รู้ เข้าใจ อยู่ที่ไหน ก็สงบ นะ

เราไม่ต้องไปคิดเหมือนแต่ก่อนแล้ว แต่ก่อนไม่รู้ไม่เข้าใจจะไปเอาความสงบ จากตาไม่เห็นรูป หูไม่ได้ฟังเสียง จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่ได้รส กายไม่ได้สัมผัสอย่างนี้ ไม่ได้แล้ว

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้เอาธรรมเอาธรรมนุญมาใช้มาประพฤติมาปฏิบัติ เราต้องเข้าใจในการประพฤติกการปฏิบัติ เราจะได้รู้จักข้อสอบและข้อตอบ เราจะได้ รู้จักการประพฤติกการปฏิบัติ

ถ้าจะพูดในแง่บวกในแง่ดี เราต้องขบใจทุกสิ่งทุกอย่างที่มาปรากฏกับเรา มาปรากฏทางตาหูจมูกลิ้นกายใจ มาปรากฏกับเราได้ประพฤติปฏิบัติเพื่อเราจะได้มี ข้อสอบข้อตอบในการประพฤติกการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องเข้าใจที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพวกเราทั้งหลายว่า อย่าพากันชี้เกี้ยวชี้คร้านในการประพฤติกการปฏิบัติ ต้องมีความสุขในการทำงาน มีความสุขในการประพฤติกการปฏิบัติอย่าไปชี้เกี้ยวชี้คร้าน

เราเข้าใจแล้วเราจะได้ยกสิ่งที่มันเกี่ยวข้องกับเราเข้าสู่พระไตรลักษณ์ เพื่อเราจะบริโศคสิ่งต่าง ๆ ทั้งตาหูจมูกลิ้นกายใจนั้นเข้าสู่พระไตรลักษณ์ เราจะได้รู้ข้อวัตร ข้อปฏิบัติของเรา

เราอย่าเป็นคนชี้เกี้ยวชี้คร้านเพราะความชี้เกี้ยวชี้คร้านมันเป็นนิติบุคคลตัวตน

ทุกคนรู้มัยว่าความชี้เกี้ยวชี้คร้านมันเป็นนิติบุคคลตัวตน

ธรรมเหล่าใดเป็นความชี้เกี้ยวชี้คร้านมันไม่ใช่ธรรมนะ มันเป็นนิติบุคคลตัวตน

เราต้องหยุดสัญชาตญาณนิติบุคคลตัวตน ความขี้เกียจขี้คร้านมันเป็นสัญชาตญาณเป็นนิติบุคคลตัวตน เราต้องเข้าใจ เรามีตัวมีตนเมื่อไหร่เราก็ขี้เกียจขี้คร้าน

เราต้องรู้จักธรรมรู้จักสภาวะธรรม เราต้องผ่านไปด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยการประพฤติการปฏิบัติ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกพวกเราทั้งหลายว่า ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อความขี้เกียจขี้คร้าน นั่นไม่ใช่พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นตัวเป็นตนเราอย่าไปสนใจ

เราต้องหยุดยั้งหยุดสัญชาตญาณที่ไม่ถูกต้องที่เป็นตัวเป็นตน

พระพุทธเจ้าท่านไม่มีความขี้เกียจขี้คร้าน พระอรหันต์ทั้งหลายไม่มีความขี้เกียจขี้คร้าน เพราะท่านรู้เข้าใจเรื่องธรรมเรื่องสภาวะธรรม รู้เรื่องความเป็นประภัสสรของทุกสิ่งทุกอย่าง

เราต้องผ่านไปด้วยความเข้าใจเราจะรู้ข้อวัตรข้อปฏิบัติ เราทุกคนนะเอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันขี้เกียจขี้คร้านกันทุกคนไม่มีใครยกเว้น ถ้าใครมีตัวมีตนมันก็ขี้เกียจขี้คร้าน

ให้รู้เข้าใจ เราต้องพากันความรู้ความเข้าใจ การปฏิบัติก็ต้องปฏิบัติติดต่อกันเพื่อให้เป็นกระบวนการ เพื่อเป็นกระแสแห่งมรรคแห่งอริยมรรค

ให้ปฏิบัติเหมือนไก่ฟักไข่ ไก่มันฟักไข่มันใช้เวลา ๓ อาทิตย์มันถึงออกมาเป็นลูกไก่ จะฟักด้วยไฟฟ้าหรือจะฟักด้วยแม่ไก่ก็ใช้เวลา ๓ อาทิตย์

ความรู้ความเข้าใจเราก็ต้องเข้าสู่ภาคประพตติภาคปฏิบัติ เพื่อให้พระธรรมพระวินัยมันติดต่อต่อเนื่อง เพื่อเราจะก้าวไปด้วยความเข้าใจด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา

เราทั้งหลายนะเมื่อรู้เข้าใจแล้วเราทั้งหลายก็จะเป็นพระด้วยกันหมดทุกคน ไม่มีใครยกเว้น

ผู้ที่มาบวชหรือว่าผู้ที่ไม่บวชก็เป็นพระได้ ผู้ที่เป็นข้าราชการนักการเมือง เป็นพ่อค้าประชาชนก็เป็นพระได้ทุกคน รู้เข้าใจแล้วพากันมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพตติการปฏิบัติ เป็นพระได้ทุกคน เป็นพระได้ทุกชาติทุกศาสนา เพราะธรรมะเป็นสากลนะ ไม่มีใครยกเว้น เพราะเหตุปัจจัยนั้นมันสากลให้รู้เข้าใจ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเรื่องความเป็นพระ ความเป็นพระอยู่ที่เรารู้เข้าใจ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพตติการปฏิบัติเราทุกคนก็เป็นพระได้

เราคิดดูดี ๆ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธสู่อปรินิพพานไปตั้งห้าร้อยปีถึงการหล่อพระพุทธรูป ถึงมีการหล่อพุทธปฏิมากรรม เพราะเค้าเข้าใจว่าความเป็นพระที่เราู้เข้าใจแล้วเข้าสู่ภาคประพตติภาคปฏิบัติ

เราคิดดี ๆ ที่ยกเลิกตัวตนเราพูดดี ๆ ยกเลิกตัวตนกิริยามารยาทดี ๆ ยกเลิกตัวตน อาชีพที่ถูกต้องยกเลิกตัวตน เรายกเลิกความขี้เกียจขี้คร้าน มีปิติมีความสุขในการประพตติการปฏิบัติ เพื่อเข้าถึงความบริสุทธิ์คุณ ไม่เอาตัวตนนำชีวิต ไม่เอาโลกธรรมนำชีวิต

ให้พวกเราทั้งหลายเข้าใจนะตำแหน่งที่เค้าแต่งตั้งให้เรา เป็นตำแหน่งของบุคคลอื่นนะ ที่แต่งตั้งให้เราที่เรารู้ความสามารถที่สอบผ่านด้วยการที่เราเสียสละเรียนศึกษา เค้าแต่งตั้งเรานะ

แต่ตำแหน่งของเรา เราต้องรู้เข้าใจเราทั้งหลายต้องพากันมามีมีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์ด้วยทั้งอรรถะ ทั้งพยัญชนะให้เข้าใจอย่างนี้

เราทั้งหลายจะได้พากันทำหน้าที่ของเราสมบูรณ์อยู่ที่ปัจจุบันเราจะไม่ได้เอาความฟุ้งซ่านนำชีวิตเอาตัวตนนำชีวิตมันไม่ได้ มันเสียหาย มันพังทะลายเหมือนตึกสตง.แห่งประเทศไทยนี้แหละ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันทุจจริตมันเลยพังทะลาย เพราะตัวตนนั้นมันทุจจริต ใครเอาตัวตนเป็นที่ตั้งบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่ทุจจริตทั้งนั้น ถ้าเราเอาธรรมนำชีวิตเราทุกคนก็จะมีอยู่มีมีกินมีใช้เหลือกินเหลือใช้ เราทุกคนก็จะมีแต่ความสงบมีแต่ปัญญา มีแต่ปัญญามีความสงบนะ

ขออนุโมทนากับท่านทั้งหลายนะ ท่านทั้งหลายเป็นมนุษย์เป็นผู้ที่มีลมปราณ เป็นผู้ประเสริฐเกิดมาให้รู้เข้าใจว่าเราเกิดมาเพื่อพระนิพพาน ไม่ได้เกิดมาเพื่อความหลงในวิญญูสงสาร มาเอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนำชีวิตมามีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ชีวิตของเราก้าวไปด้วยปฏิบัติดีที่ประกอบด้วยปัญญา ปฏิบัติปัญญาประกอบด้วยความดี เพื่อจะได้มีทั้งศีลทั้งปัญญา ก้าวไปด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบปฏิบัติตรงปฏิบัติสมควร เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี ชีวิตของเราทั้งหลายก็จะมีความสุขมีความดับทุกข์อยู่ทุกหนทุกแห่ง ด้วยความดีที่ประกอบด้วยปัญญา